

گزارش آنتکاد از وضعیت سرمایه گذاری های مستقیم خارجی

مچ اندازی برای سرمایه

حتی در رکود بین‌المللی ۲۰۰۹، عربستان متجاوز از ۳۵ میلیارد دلار سرمایه گذاری خارجی جذب کرده است.

چهارم جای گرفته‌اند. به موازات کاهش ورود سرمایه‌ها به خاورمیانه، حجم سرمایه خروجی از این منطقه با ۳۷ درصد کاهش در سال ۲۰۰۹ مواجه شده و به ۲۷ میلیارد دلار رسیده است. کویت با سرمایه گذاری ۸/۷ میلیارد دلاری در رتبه اول منطقه از این نظر قرار داشته است. پس از این کشور، عربستان با ۶/۵ میلیارد دلار و قطر با ۳/۷ میلیارد دلار، به ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم جای گرفته‌اند. گفتنی است ایران در آمار منطقه خاورمیانه که با عنوان "آسیای غربی" در گزارش آنتکاد آمده است، قرار داده نشده و در بخش آسیای جنوبی ذکر گردیده است.

جایگاه ایران

بر اساس گزارش آنتکاد، حجم سرمایه گذاری‌های مستقیم خارجی در ایران طی سال ۲۰۰۹ با ۸۶ درصد رشد نسبت به سال قبل مواجه شده و از ۱/۶۱۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۸ به ۳/۰۱۶ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۹ رسیده است. در مقابل، سرمایه گذاری مستقیم ایران در کشورهای دیگر طی سال گذشته میلادی، تا رقم ۳۵۶ میلیون دلار تنزل کرده است.

همچنین در این گزارش، میزان ورود سرمایه به ایران از سال ۱۹۹۰ تا پایان سال ۲۰۰۹ رقم ۲۳/۹۸ میلیارد دلار اعلام شده است و از این حیث، کشورمان در بین ۱۴ کشور خاورمیانه، در رده ششم قرار گرفته است. از بُعد سرمایه گذاری در دیگر کشورها نیز، ایران با رقم ۲/۲۰۹ میلیارد دلار طی دوره ۲۰ سال مذکور، جایگاه هشتم خاورمیانه را به خود اختصاص داده است. ملاحظه می‌شود ایران در هر دو شاخص مذکور، با کشورهای منطقه فاصله دارد. البته نباید این نکته را از نظر دور داشت که تحریم‌های ناآدلانه علیه کشور، ورود سرمایه به ایران را با دشواری‌های زیادی مواجه کرده و رشد ۸۶ درصدی سرمایه گذاری خارجی در کشور در این شرایط قابل توجه است. ■

سرمایه گذاری مستقیم خارجی در کشورهای

در حال توسعه و نوظهور در سال ۲۰۰۹ با کاهش ۲۷ درصدی نسبت به سال ۲۰۰۸ به ۵۴۸ میلیارد دلار رسیده، در حالی که این رقم در کشورهای توسعه یافته با ۴۴ درصد کاهش، ۵۶۵ میلیارد دلار بوده است. در تحلیل آمار اخیر نیز می‌توان به تأثیر بیشتر بحران و رکود جهانی بر اقتصاد کشورهای پیشرفته- از جمله آمریکا و

اروپا- که به نوعی مهد تولید بحران نیز بودند، اشاره کرد.

اوضاع منطقه

بر اساس گزارش آنتکاد، منطقه خاورمیانه نیز همچون مناطق دیگر با کاهش حجم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در سال ۲۰۰۹ مواجه شده است. در مجموع، حجم سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی در خاورمیانه از ۹۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۸ به ۶۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۹ رسیده که کاهش ۲۵ درصدی را نشان می‌دهد. عربستان با جذب ۳۵/۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، در رتبه اول منطقه قرار داشته است. پس از این کشور، قطر با جذب ۸/۷ میلیارد دلار، ترکیه با ۷/۶ میلیارد دلار و لبنان با ۴/۸ میلیارد دلار، به ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم و

سرمایه گذاری مستقیم خارجی در جهان، طی

سال ۲۰۰۹ رقم ۱/۱۱۴ تریلیون دلار بوده که نسبت به سال قبل از آن ۳۷ درصد کاهش داشته است. بر اساس گزارش UNCTAD آمریکا همچنان به عنوان بزرگترین مقصد سرمایه گذاری‌های مستقیم خارجی در سال ۲۰۰۹ شناخته شده است و چین و فرانسه با ۹۵ و ۶۰ میلیارد دلار به ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم قرار

گرفته‌اند. بعد از این ۳ کشور، کشورهای هنگ کنگ، انگلستان، روسیه، آلمان، عربستان، هند و بلژیک به ترتیب با ۴۸،۴۶، ۳۹، ۳۷، ۳۶، ۳۵ و ۳۴ میلیارد دلار، در رتبه‌های چهارم تا دهم از نظر جذب سرمایه گذاری‌های خارجی طی سال ۲۰۰۹ قرار داشته‌اند. این گزارش با توجه به وضعیت سرمایه گذاری‌ها در نیمه اول سال ۲۰۱۰ پیش بینی کرده که سال جاری میلادی، سال رشد سرمایه گذاری مستقیم در جهان باشد. به تحلیل «اقتصاد ایران»، بحران مالی جهانی و رکود اقتصادی حاکم بر جهان که از سال ۲۰۰۸ آغاز شد، از عوامل اصلی کاهش سرمایه گذاری در سال ۲۰۰۹ بوده که با کاهش بحران و خروج کشورها از رکود، شاهد بهبود این شاخص در سال جاری هستیم. پیش بینی آنتکاد این است که شاخص مذکور در سال ۲۰۱۰ به ۴/۲ تریلیون دلار برسد.

محمد امیرافشاری
وکیل دادگستری آلمان

امور حقوقی ، بازرگانی و
تاسیس شرکت در آلمان

دفتر تهران: بلوار جنت آباد
کوچه چهاردهم شرقی ، پلاک ۴۳
تلفن: ۴۴۴۷۵۸۰۵
دورنگار: ۴۴۴۶۹۸۰۶
Web: www.gi-law.de/fa
E-mail: tehran@gi-law.de